Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1898. Wydano i rozesłano dnia 5. Października 1898. **Część IX.**

Nr. 83.

Rozporządzenie

Wydziału krajowego z dnia 26. sierpnia 1898, L. 51.763, wydane w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, w przedmiocie zezwolenia gminie Chorostków na pobór 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Na mocy §. 82. ustawy gminnej z 3. lipca 1896, Dz. u. kr. Nr. 51. Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem za zgodą c. k. Namiestnictwa we Lwowie zezwala gminie Chorostków na pobór sto (100) procentowego dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina przez lat pięć od r. 1899, do końca r. 1903.

Lwów, dnia 26. sierpnia 1898.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego:
Adolf Vayhinger w. r.

Nr. 84.

U s t a w a

z dnia 22. sierpnia 1898, w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 100.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ust. o repr. powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 100.000 zł. w. a.

Art. II.

Uzyskana z pożyczki tej gotówka ulokowaną być ma jako wkładka własności powiatu w powiatowej kasie oszczędności w Wieliczce w celu umożliwienia tej kasie udzielania kredytu aż do wysokości 1000 zł. w każdym poszczególnym wypadku.

Art. III.

Odsetki od tej wkładki mają być wyłącznie użyte na umorzenie rat anuitetowych pożyczki w art. I. wymienionej i dlatego wkładka sama wycofaną ani na inny cel użytą być nie może, aż do zupełnej spłaty samej pożyczki.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ischl, dnia 22. sierpnia 1898.

Franciszek Józef w. r.

Thun w. r.

Nr. 85.

U s t a w a

z dnia 12. września 1898, o przyjęciu poręki kraju za pożyczkę zaciągnąć się mającą przez gminę król. stoł. miasta Krakowa na budowę wodociągów miejskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poręcza za pożyczkę, którą gmina król. stoł. miasta Krakowa na koszta połączone z budową wodociągów miejskich zaciągnąć zamierza do wysokości 1,800.000 zł. w. a. czyli 3,600.000 koron, jako ręczyciel i płacący. Kraj poręcza tak spłatę regularną umówionych rat umarzających, jakoteż spłatę kapitału pożyczki względnie reszty tego kapitału w razie zastrzeżonego półrocznego wypowiedzenia.

Art. II.

Rada król stoł. miasta Krakowa, obowiązaną jest raty amortyzacyjne i procentowe od tej pożyczki przez cały okres umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązaną jest przy uchwalaniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego.

Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne i procentowe od rzeczonej pożyczki w budżet gminy miasta Krakowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie tych rat, względnie niedoboru budżetowego.

Budżet przez Radę miejską uchwalony, przedłoży magistrat król. stoł. miasta Krakowa, Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 15. grudnia.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej do 1. września.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Schönbrunn, dnia 12. września 1898.

Franciszek Józef w. r.

Thun w. r.

Nr. 86.

Ustawa

z dnia 22. sierpnia 1898, w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 56.000 zł. w. a.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 56.000 zł. w. a. na spłatę reszty z pożyczki zaciągniętej w galicyjskiej kasie oszczędności w pierwotnej wysokości w kwocie 49.000 zł. w. a., tudzież reszty z pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w pierwotnej wysokości 10.000 zł. w. a.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ischl, dnia 22. sierpnia 1898.

Franciszek Józef w. r.

Thun w. r.

L. 2355.

Nr. 87.

Przepisy górniczo-policyjne

dla wierceń na terenach oleju skalnego (ropy) w Galicyi.

C. k. Starostwo górnicze w Krakowie wydaje niniejszem na mocy §. 35. ustawy z 17. grudnia 1884, Nr. 35 Dz. ust. i rozp. kraj. dla Galicyi ex 1886 (naftowa ustawa krajowa), następujące przepisy górniczo-policyjne dla robót wiertniczych na terenach oleju skalnego (ropy) w Galicyi:

I. O robotnikach, dozorcach i kierownikach ruchu.

a) O robotnikach.

§. 1.

Każdy robotnik, zanim zostanie dopuszczony do pracy na kopalni oleju skalnego, musi być w stosowny sposób pouczony o niebezpieczeństwie i o skutkach zapalenia się gazów naftowych i ropy, jakoteż o środkach ostrożności, jakich przestrzegać należy.

§. 2.

Przy robotach wiertniczych na kopalni oleju skalnego wolno zatrudniać tylko trzeźwych i zdrowych robotników, którzy ukończyli 18-ty rok życia.

§. 3.

Robotników, nie mieszkających w obrębie 5 *km* od terenu wiertniczego, t. j. albo nie posiadających własnych domów mieszkalnych, lub nie zaj-

mujących najętych pomieszkań, musi uprawniony do wydobywania umieścić w stosownych ubikacyach mieszkalnych.

Na każdym terenie wiertniczym ma się znajdować do użytku robotników przeznaczona ubikacya, w którejby podczas przerw w pracy mogli wypocząć, posilić się i ogrzać.

b) O dozorcach ruchu.

§. 4.

Dozór ruchu na kopalniach oleju skalnego można tym tylko poruczyć, którzy ukończyli z dobrym postępem kurs wiertniczy w krajowej szkole górniczej i wiertniczej w Borysławiu, albo udowodnią wobec władzy górniczej, że odbyli co najmniej dwuletnią praktykę przy wiertnictwie naftowem, że są w zupełności obznajomieni z właściwościami ropy i gazów, występujących na takich kopalniach, jakoteż ze środkami ostrożności, które wobec istnienia tychże stosować należy; następnie, że są w zupełności obznajomieni ze sposobem używania lampy bezpieczeństwa i że władają należycie językiem krajowym.

§. 5.

Pod utratą upoważnienia do dozoru, nie wolno dozorcom ruchu, członkom ich rodziny, ani domownikom, trudnić się sprzedażą artykułów spożywczych lub napojów upajających, ani też utrzymywać gospód i noclegów dla robotników.

Również pod utratą tegoż upoważnienia nie wolno dozorcom przyjmować od robotników jakichkolwiek opłat za dostarczenie im zatrudnienia w tem przedsiębiorstwie, w którem dozorca sam w obowiązku pozostaje, ani wyzyskiwać robotników w jakikolwiek inny sposób.

Dozorcy nie wolno wypłacać zarobku robotnikom.

c) O kierownikach ruchu.

§. 6.

Na stanowisko kierownika ruchu kopalń oleju skalnego wolno tych tylko przyjmować, którzy wobec władzy górniczej udowodnią, że posiadają co najmniej praktyczne uzdolnienie do mających się im poruczyć czynności, wchodzących w zakres kierownictwa takich kopalń.

§. 7.

Kandydaci na posadę kierownika ruchu, którzy nie posiadają teoretycznego wykształcenia zawodowego, muszą udowodnić, że odbyli trzechletnią praktykę przy wierceniach na kopalniach oleju skalnego.

Kandydaci, którzy ukończyli z dobrym postępem zawodowy kurs wiertniczy w krajowej szkole górniczej i wiertniczej w Borysławiu, muszą udowodnić, że odbyli dwuletnią praktykę przy wierceniach na takich kopalniach.

Kandydaci, którzy ukończyli z dobrym postępem zawodowy kurs górniczy w akademii górniczej, albo też wydział budowy maszyn lub wydział inżynieryi na politechnice, muszą się wykazać, że odbyli jednoroczną praktykę przy wiernictwie naftowem.

Na dowód odbytej, przepisanej praktyki należy przedłożyć świadectwo służbowe od pracodawcy, podpisane także przez kierownika odnośnej kopalni.

Swiadectwa służbowe z praktyki, odbytej w obrębie innego Urzędu górniczego okręgowego, muszą być nadto widymowane przez odnośny Urząd górniczy okręgowy.

II. O powierzchni.

§. 8.

Ściślejszy teren wiertniczy, t. j. ta część kopalni oleju skalnego, na której się znajdują wieże wiertnicze, maszyny i kotłownie, musi być stosownie ogrodzony, o ile tego względy bezpieczeństwa wymagają.

Znajdujące się na powierzchni ziemi załomy i zawaliska, należy w zupełności zasypać i z powierzchnią ziemi zrównać, a w razie potrzeby, nawet zabezpieczyć okoleniem przynajmniej na 1 *m* wysokiem.

Studnie na wodę, jakoteż doły na miał wiertniczy (łyżkowiny), odpadki kopalniane i na ropę, należy również dostatecznie zabezpieczyć.

§. 9.

Wstęp na ściślejszy teren wiertniczy, do wież wiertniczych i do zabudowań, gdzie są maszyny, kotły i warsztaty jest dozwolony tylko robotnikom, dozorcom i urzędnikom ruchu, którzy do tej kopalni należą, a nadto delegatom c. k. władzy górniczej.

Obcym wolno wchodzić na ów teren jedynie za poprzedniem zgłoszeniem się do kierownika ruchu, a raczej za jego zezwoleniem, i to tylko w towarzystwie przewodnika, którego im kierownik doda.

Zakaz wstępu na ściślejszy teren wiertniczy należy uwidocznić na tablicach, odpowiednio umieszczonych.

Nad każdym otworem świdrowym musi być przybita tabliczka z jego nazwą lub numerem; bez wiedzy c. k. Urzędu górniczego okręgowego nie wolno tej nazwy lub numeru zmienić ani usunąć.

§. 10.

Wszystkie, w ruchu będące części maszyn i warsztatów, wszelkie transmisye, oraz przewody pary wodnej i prądu elektrycznego, należy tak zabezpieczyć, ażeby przypadkowe uszkodzenie osób lub zwierząt było wykluczone.

Robotnicy tam zatrudnieni mają nosić obcisłą odzież.

Zakładanie rękami pasów na tarcze w obrocie jest najsurowiej zakazane.

Podczas ruchu maszyny wolno jej części tam tylko smarować, gdzie przy zwykłej uwadze, nie grozi robotnikowi żadne niebezpieczeństwo, albo gdzie stosowne urządzenia wykluczają wogóle wszelkie niebezpieczeństwo.

Wprawienie w ruch i zatrzymanie maszyny musi się odbywać w sposób zupełnie bezpieczny i należy je zawczasu sygnalizować robotnikom, których to dotyczyć może.

Wszystkie łożyska na czopy muszą być nakryte.

§. 11.

Miał wiertniczy (łyżkowiny), wszelkie odpadki kopalniane i ropę pochodzącą z wybuchów, należy zbierać w odpowiednio na to urządzonych dołach.

§. 12.

Otwory świdrowe muszą być oddalone co najmniej 10 *m* od granicy obcego gruntu, a co najmniej 30 *m* od innych otworów świdrowych, od dróg publicznych, zabudowań mieszkalnych, kuźni, sklepów, kancelaryi, magazynów na ropę i od zbiorników na gazy.

§. 13.

Palenie tytoniu, nagromadzanie palnych materyałów, zakładanie ognisk na otwartych miejscach, jakoteż strzelanie z broni palnej jest w obrębie 50 *m* od zabudowań wiertniczych najsurowiej zakazane.

Zakaz ten należy uwidocznić na tablicach, w stosownych miejscach umieszczonych.

§. 14.

Podczas roboty w wieżach wiertniczych nie wolno ich zamykać, natomiast po skończonej robocie należy je bezzwłocznie na klucz zamknąć.

Drzwi do wież wiertniczych i kotłowni muszą się otwierać łatwo i to na zewnątrz.

W wieżach wiertniczych i zabudowaniach, z niemi połączonych nie wolno nocować.

§. 15.

Napojów upajających nie wolno na teren kopalni przynosić, szynkować, ani przechowywać.

III. O zamykaniu i ściąganiu wody.

§. 16.

W każdym otworze świdrowym należy wodę podziemną rurami w ten sposób szczelnie zamknąć, ażeby nie mogła wejść do warstw ropnych. Dopóki otwór świdrowy istnieje, nie wolno tych rur usunąć.

§. 17.

Jeżeli z otworów świdrowych, które się ma zaniechać, zamierzono wyjąć rury, wodę zamykające, w miarę wyjmowania tych rur, należy otwory świdrowe stosownym materyałem wodoszczelnie zabijać.

O zamiarze takiego zabicia otworu świdrowego należy donieść Urzędowi górniczemu okręgowemu co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem tej roboty.

Urząd górniczy okręgowy, otrzymawszy doniesienie, przeprowadzi bezzwłocznie dochodzenie na miejscu, z przyzwaniem sąsiednich, do wydobywania nafty uprawnionych przedsiębiorców, celem zbadania, w jaki sposób zabicie otworu świdrowego uskutecznić należy, aby także po usunięciu rur ochronić pokłady ropne od wtargnięcia wody podziemnej.

§. 18.

Wszystkie otwory świdrowe, które z chwilą wejścia w życie niniejszych przepisów, nie posiadają szczelnego zamknięcia wody, należy w ten

sposób bez przerwy odwadniać, żeby nie oddziaływały szkodliwie ani na własny, ani na sąsiednie tereny kopalniane i by nie stanowiły przeszkody dla ruchu na tych terenach. W przeciwnym razie władza górnicza, ewentualnie na prośbę sąsiedniego, do wydobywania nafty uprawnionego przedsiębiorcy, zarządzi odwadnianie albo szczelne, wody nieprzepuszczające zasypanie takiego otworu świdrowego, a gdyby tego zarządzenia w przeciągu 8 dni nie wykonano, zarządzi władza górnicza bezwzględnie wykonanie tegoż na koszt przedsiębiorcy, którego obowiązkiem było otwór świdrowy odwadniać, względnie zasypać.

§. 19.

W razie wstrzymania robót w otworze świdrowym, należy go odwadniać bezustannie i bez przerwy aż do chwili, gdy się ten otwór świdrowy zupełnie szczelnie zasypie.

IV. Oświetleniu.

§. 20.

Wieże wiertnicze, zabudowania maszynowe i wszelkie warsztaty należy podczas ruchu w nocy w sposób poniżej podany, dostatecznie oświetlić.

§. 21.

Tylko tak długo, dopóki z pewnego otworu świdrowego gazy ropne jeszcze nie występują, wolno, do oświetlania odnośnych wież wiertniczych i zabudowań z niemi połączonych, używać zwykłych lamp naftowych albo olejnych. Lampy takie mają być umieszczone w osobnych, z ogniotrwałego materyału sporządzonych skrzynkach, ustawionych poza wieżą wiertniczą, względnie poza budynkiem z nią połączonym, i oddzielonych od tych budynków dostatecznie silnem i szczelnem zaszkleniem.

Palnik lampy musi być tak urządzony, aby światło zgasić można bez otwierania skrzynki.

§. 22.

Gdy gazy ropne zaczną występować z otworu świdrowego, lub gdy się wodę rurami szczelnie zamyka, wolno oświetlać wieże wiertnicze i zabudowania z niemi połączone wyłącznie tylko elektrycznemi lampkami żarowemi o kloszu ochronnym.

Klosz ochronny każdej lampki żarowej, umieszczonej w wieży wiertniczej, musi być zabezpieczony kratą drucianą dostatecznej wytrzymałości.

Lampki muszą wolno w ten sposób zwisać, aby się przy dotknięciu ich lub uderzeniu, łatwo mogły usunąć i rozbicia uniknąć; a mają być tak umieszczone, żeby, o ile możności nie doznały uszkodzenia na wypadek wybuchów.

Lampka, służąca do oświetlenia najwyższego pomostu wieży wiertniczej musi mieć osobny przyrząd do łączenia i przerywania prądu.

§. 23.

Na wypadek zgaśnięcia lampek elektrycznych muszą być w kotłowni w pogotowiu, co najmniej po dwie zapalone lampy bezpieczeństwa dla każdej wieży wiertniczej.

Co do konstrukcyi lamp bezpieczeństwa i utrzymywania ich w stanie należytym, obowiązują odnośne postanowienia V-tego rozdziału przepisów górniczo-policyjnych dla kopalń wosku ziemnego, z dnia 16. września 1897, l. 2874, Nr. 65 Dz. u. i rozp. kraj.

§. 24.

Jeżeli maszyny i przyrządy, służące do wytwarzania, nagromadzania, przetwarzania i przerywania prądu elektrycznego nie są szczelnie zamknięte, wolno je ustawiać tylko w odległości co najmniej 30 *m* od otworów świdrowych, zbiorników na ropę, zbiorników na gazy i od magazynów na ropę. W razie pojawienia się większej ilości gazów ropnych, albo wytrysku ropy, należy wspomniane maszyny i przyrządy natychmiast na taką odległość od otworu świdrowego odsunąć, żeby niebezpieczeństwo zapalenia się gazów lub ropy od iskry elektrycznej było wykluczone.

Przy zakładaniu i ruchu takich maszyn i przyrządów, aż do dalszego zarządzenia, przestrzegać należy w ogólności przepisów, wydanych przez stowarzyszenie elektrotechników w Wiedniu.

§. 25.

Obydwa porzewody prądu elektrycznego na ściślejszym terenie wiertniczym muszą być starannie izolowane.

Przewody do lamp, umieszczonych w wieży wiertniczej i w zabudowaniu maszynowem, muszą być poprowadzone po zewnętrznej stronie ściany tych zabudowań, o ile się to da uskutecznić.

§. 26.

W obrębie 50 *m* od otworów świdrowych, zbiorników na ropę, zbiorników na gazy i od magazynów ropy, wolno używać jedynie tylko lampek żarowych z kloszem ochronnym. Poza tym obszarem wolno używać lampek bez klosza ochronnego, albo także lamp łukowych.

Lampy łukowe, służące do oświetlania placów, mają być umieszczone na masztach w wysokości co najmniej 12 *m* ponad powierzchnią ziemi.

V. O materyałach rozsadzających.

§. 27.

Bez osobnego zezwolenia władzy górniczej nie wolno używać materyałów rozsadzających, ani do torpedowania otworów świdrowych, ani na inne cele.

VI. O budowlach, urządzeniach i o środkach bezpieczeństwa.

§. 28.

Szyby, kopane przed wierceniem, muszą mieć należytą oprawę i być zaopatrzone w drabinki.

§. 29.

Wieże wiertnicze i wszystkie przyrządy, służące do wiercenia i do pompowania ropy, muszą być odpowiednio mocno, bezpiecznie i z dobrego materyału sporządzone.

§. 30.

Podłogi w wieży wiertniczej, w zabudowaniach maszynowych i w kotłowniach należy piaskiem posypywać albo w inny sposób tak zabezpieczyć, żeby się robotnicy pośliznąć nie mogli.

§. 31.

Hamulec u transmisyi wiertniczej należy tak urządzić, aby, utrzymywany w należytym stanie i używany w sposób odpowiedni, o ile możności iskier nie wytwarzał. Do wież wiertniczych i do miejsc, gdzie są gazy ropne, rozlana ropa albo łatwo zapalne materyały, nie wolno wnosić rozpalonego żelaza.

§. 32.

Z wieżą wiertniczą wolno bezpośrednio łączyć jedynie tylko zabudowanie, nakrywające transmisyę wiertniczą i stałą maszynę parową.

Każdą wieżę wiertniczą należy przymocować silnemi linami drucianemi lub w inny odpowiedni sposób, aby się nie wywróciła.

Pomosty (buna) w wieży wiertniczej należy zabezpieczyć poręczą o wysokości co najmniej 1 *m* i listwą do podłogi pomostu przybitą.

Drabiny na te pomosty muszą być mocne i wygodne i zawsze w dobrym i bezpiecznym stanie utrzymywane; ich szczeble muszą być wpuszczone w obydwa boki drabiny (półdrabki).

Obok najwyższego pomostu wieży wiertniczej musi się znajdować w ścianie tejże wycięte okno ratunkowe, otwierające się na zewnątrz, a z ponad niego po zewnętrznej stronie wieży wiertniczej silna lina konopna lub manilowa sięgać ma ukosem aż do powierzchni ziemi, gdzie ją przymocować należy.

Pod balansem (wahaczem) wiertniczym transmisyi kanadyjskiej (rygu kanadyjskiego), od strony otworu świdrowego należy umieścić stosowną podporę (stojaka) dla ochrony robotnika na wypadek zerwania się ciągadła.

§. 33.

Już przy ustawianiu wieży wiertniczej należy w stosownej wysokości jej ścian urządzić okiennice, któremi mogłyby z łatwością uchodzić gazy, dobywające się z otworu świdrowego.

Miejsca pracy w wieżach wiertniczych i w zabudowaniach z niemi połączonych wolno ogrzewać jedynie tylko zapomocą kaloryferów, ogrzewanych parą wodną lub gorącem powietrzem.

§. 34.

Jeżeli do wierceń używa się maszyny parowej, to maszyna ta musi być stałą, a kotły parowe należy ustawiać oddzielnie w osobnych kotłowniach,

oddalonych co najmniej 30 *m* od wież wiertniczych i zabudowań z niemi jedną całość tworzących.

W razie gdy gazy w większej ilości występują, albo gdy ropa strumieniem tryska, kierownik ruchu winien natychmiast odsunąć kotłownię tak daleko od otworu świdrowego, aby wykluczone było niebezpieczeństwo zapalenia się gazów lub ropy od ognia pod kotłem parowym

§. 35.

Kotłownie należy ustawiać zawsze pod wiatr głównie panujący w danej okolicy; a na pochyłym terenie należy je stawiać o ile możności wyżej, aniżeli są ujścia otworów świdrowych.

Kotłownie należy szczelnie oszalować a szpary w ścianach i drzwiach listwami obić.

Drzwi kotłowni nie wolno umieszczać po stronie zwróconej ku otworowi świdrowemu.

Palenisko, popielnik i drzwi kanałów płomiennych kotła parowego muszą być tak urządzone, by je można szczelnie zamknąć.

Dach kotłowni musi być blaszany w obrębie 70 *cm* naokoło komina kotła parowego.

U komina kotła parowego musi być chwytacz iskier i daszek, niedopuszczający ropy do tego komina; odybwa te przyrządy należy z sadzy oczyścić, ile razy zajdzie tego potrzeba.

§. 36.

Kotły parowe, ustawione wedle wymogów powyżej podanych, można opalać gazami, ale tylko suchymi, to znaczy wolnymi od domieszki ropy.

Rurki gazowe muszą być zawsze w dobrym stanie utrzymywane i w stosownych miejscach zaopatrzone w wentyle, regulujące dopływ gazu, oraz, w wentyle automatyczne dla zapobieżenia cofaniu się gazów lub płomienia.

Przeprowadzanie gazów od otworu świdrowego wprost pod kotły parowe jest najsurowiej wzbronione.

U rurek gazowych, prowadzących ku kotłom parowym, mają być w stosownych miejscach kurki do odpuszczania (ropy lub t. p.).

§. 37.

Do opalania kotłów parowych można także używać ropy albo destylatów tejże, jeżeli się urządzi spalanie bez sadzy. W razie użycia ciężkich gatunków

ropy i ciężkich destylatów, wolno je, w ilości wystarczającej na 12 godzin, przechowywać w kotłowni, w naczyniach zamkniętych, nadających się do przechowywania olejów. Naczynia te można umieszczać na kotle, ale po stronie odwrotnej od palowiska. Przy opalaniu zaś kotła zwyłymi gatunkami ropy i lekkimi destylatami tejże należy ustawić użyte do tego, dobrze zamknięte naczynia żelazne poza kotłownią na wolnem miejscu a zawarty w naczyniu materyał palny wprowadzać do palowiska wyłącznie tylko zapomocą rurek.

§. 38.

Gdy grozi niebezpieczeństwo eksplozyi gazów, ma palacz zamknąć przedewszystkiem dopływ gazów, następnie zamknąć drzwi palowiska i popielnika kotła parowego, w końcu ma zagasić światło, jeżeli się jakie w kotłowni pali, i ma zamknąć drzwi kotłowni.

Wyjmowanie ognia albo gaszenie go wodą, jest w takich wypadkach najsurowiej wzbronione.

§. 39.

Popiół wyjęty z popielnika ma się dokładnie wodą ugasić, nim się go z kotłowni usunie.

§. 40.

Każdy samodzielny palacz musi posiadać przepisany egzamin.

Gdy palacz pełni swą służbę przy kotle parowym, nie wolno zatrudniać go niczem innem poza kotłownią.

§. 41.

Ujścia otworów świdrowych, z których się wydobywają większe ilości gazów, muszą być tak zamknięte, aby gazy odpływały rurką do zbiornika (rozdzielacza).

Gaz ujęty z otworów świdrowych, których się pompuje, należy odprowadzać do zbiornika na gazy (rozdzielacza) a stąd dopiero rozprowadzać pod kotły parowe.

§. 42.

Zbiorniki na gazy muszą mieć taki kształt i takie wymiary, któreby odpowiadały ilości i prężności gazów, i muszą być tak urządzone, żeby prężność gazów nie przekraczała przepisanej miary i żeby gazy odprowadzane rurkami ze zbiornika wolnymi były od przymieszki ropy.

§. 43.

Przyrządy do pompowania można zapomocą lokomobil w ruchu utrzymywać, a w takim razie obowiązują te same postanowienia, które powyżej dla kotłów parowych w ogólności przepisano.

§. 44.

Każdy zbiornik na ropę, ustawiony na terenie kopalni, musi być odpowiednio zabezpieczony i zamknięty. Kadzie drewniane, o ile nie są zakopane w ziemię, muszą być obłożone naokoło warstwą ziemi i darniami, sięgającemi co najmniej do $^2/_3$ wysokości zbiornika.

Naokoło żelaznych zbiorników musi się znajdować rów dostatecznej szerokości i głębokości.

Pokrywa każdego zbiornika na ropę, z którego się gazów rurkami nie odprowadza, musi mieć otwór odpowiednio zabezpieczony, którymby gazy uchodzić mogły.

Ropę, wskutek nizkiej temperatury w zbiorniku stężałą, wolno tylko parą wodną ogrzewać a użycie ognia w tym celu jest jak najsurowiej zakazane.

§. 45.

Płonącego zbiornika na ropę nie wolno gasić wodą, piaskiem, ani ziemią, ani czemś podobnem; natomiast wolno płyn, zawarty w zbiorniku wypuścić do innych zbiorników, basenów albo dołów, rurą u dołu zbiornika umieszczoną.

Mniejsze zbiorniki można nakryć mokremi płachtami a płonące beczki można gasić piaskiem, ziemią lub mokremi płachtami.

§. 46.

W wybuchowych otworach świdrowych wolno roboty wykonywać jedynie tylko przy użyciu niezawodnych przyrządów do zamykania ujścia otworów świdrowych.

§. 47.

W czasie burzy i piorunów, jakoteż podczas wybuchu gazów albo ropy, nie wolno wiercić.

§. 48.

Na każdej kopalni muszą być w pogotowiu nosze, jakoteż przenośna skrzynka z bandażami i lekarstwami w celu niesienia pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych.

Każdy kierownik i dozorca ruchu musi być obznajomiony ze sposobami niesienia pierwszej pomocy w wypadkach nieszczęśliwych.

VII. Postanowienia karne.

§. 49.

Przekroczenia powyższych przepisów karać się będzie grzywną w wysokości od 5 do 100 złr., a w razie powtórnym do 200 złr. (§. 47 ustawy naftowej krajowej).

VIII. Postanowienia końcowe.

§. 50.

C. k. Starostwo górnicze zastrzega sobie możność zezwolenia na wyjątki co do pewnych postanowień tych przepisów górniczo-policyjnych w razie, jeżeli z powodu szczególniejszych stosunków okaże się tego konieczna potrzeba i jeżeli się to nie sprzeciwi względom bezpieczeństwa.

§. 51.

Niniejsze przepisy górniczo-policyjne wchodzą w życie w 3 miesiące po ich ogłoszeniu w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Równocześnie tracą moc obowiązującą dla wierceń na terenach oleju skalnego w Galicyi przepisy górniczo-policyjne z dnia 13. marca 1886, Nr. 47 Dz. ust. i rozp. kr. dla Galicyi, jak niemniej rozporządzenie z dnia 22. marca 1897, Nr. 16 Dz. ust. i rozp. kr. dla Galicyi, a w końcu rozporządzenie górniczo-policyjne z dnia 12. maja 1897, Nr. 28 Dz. ust. i rozp. krajowych.

Z c. k. Starostwa górniczego.

W Krakowie dnia 9. lipca 1898.

C. k. Starosta górniczy:
Wachtel w. r.

Spis przedmiotów.